

Национални дан књиге

ДАН

НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ СРБИЈЕ

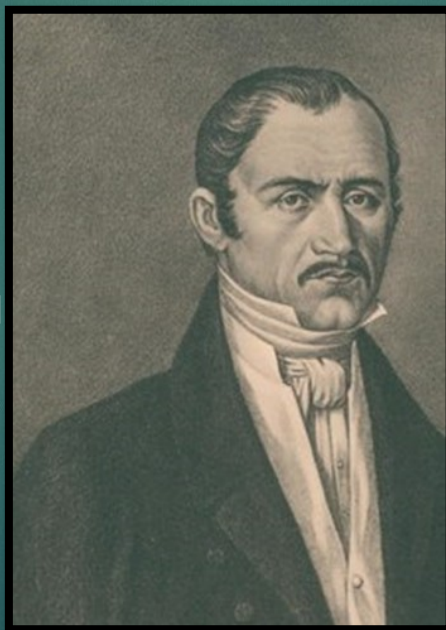
основана 28. фебруара 1832. године у Београду

Народна библиотека Србије

Основана **28. 2. 1832.**

- налазила се у кући **Глигорија Возаровића**
- основана на иницијативу **Димитрија Давидовића**
- основана декретом кнеза **Милоша Обреновића**
- за њену организацију и напредовање најзаслужнији су:

Ђура Даничић,
Јанко Шафарик,
Стојан Новаковић,
Јован Томић,
Милорад Панић Суреп

Глигорије
Возаровић

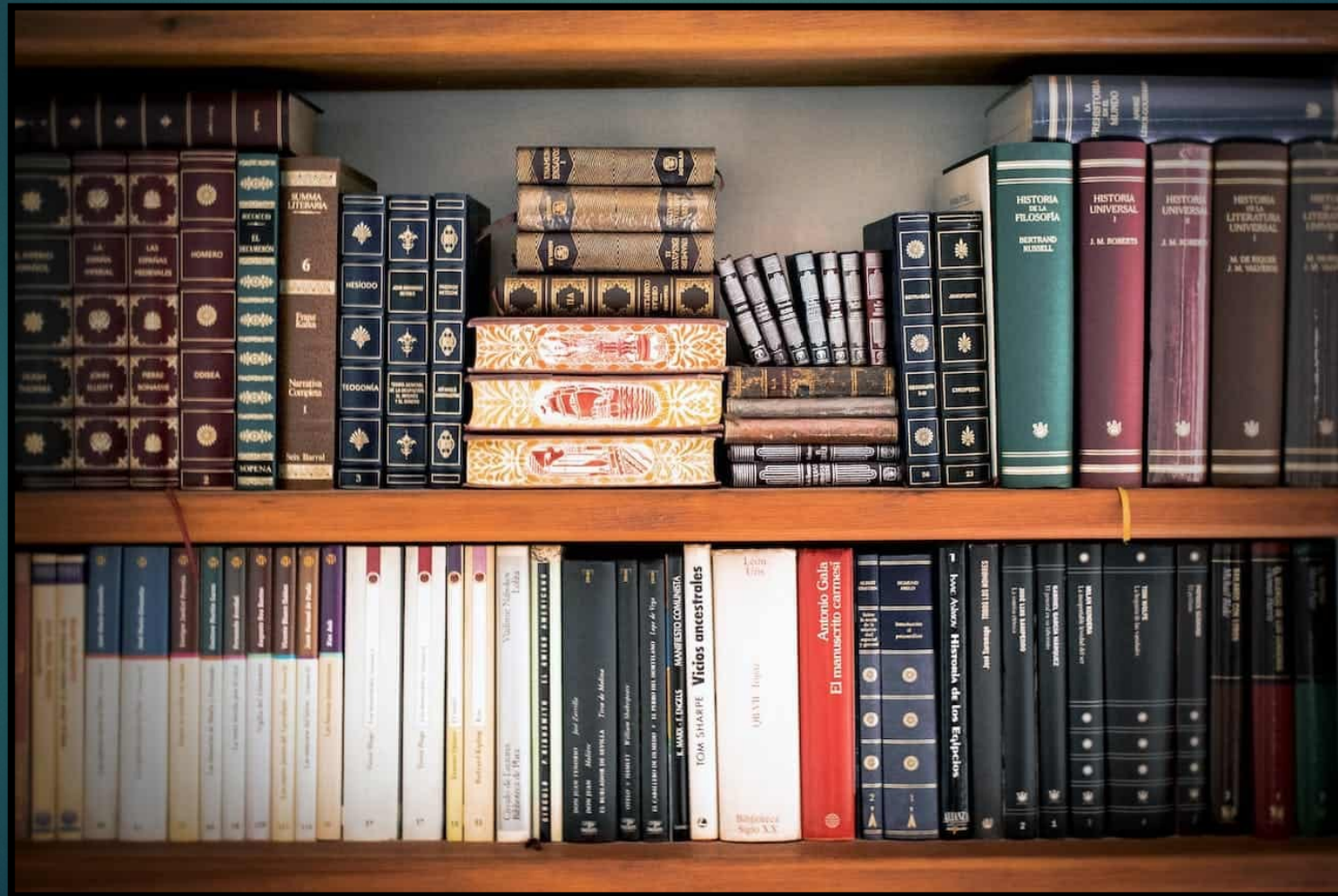
Димитрије
Давидовић

НАЦИОНАЛНИ ДАН
КЊИГЕ

Кратка историја српске књиге И КЊИЖЕВНОСТИ

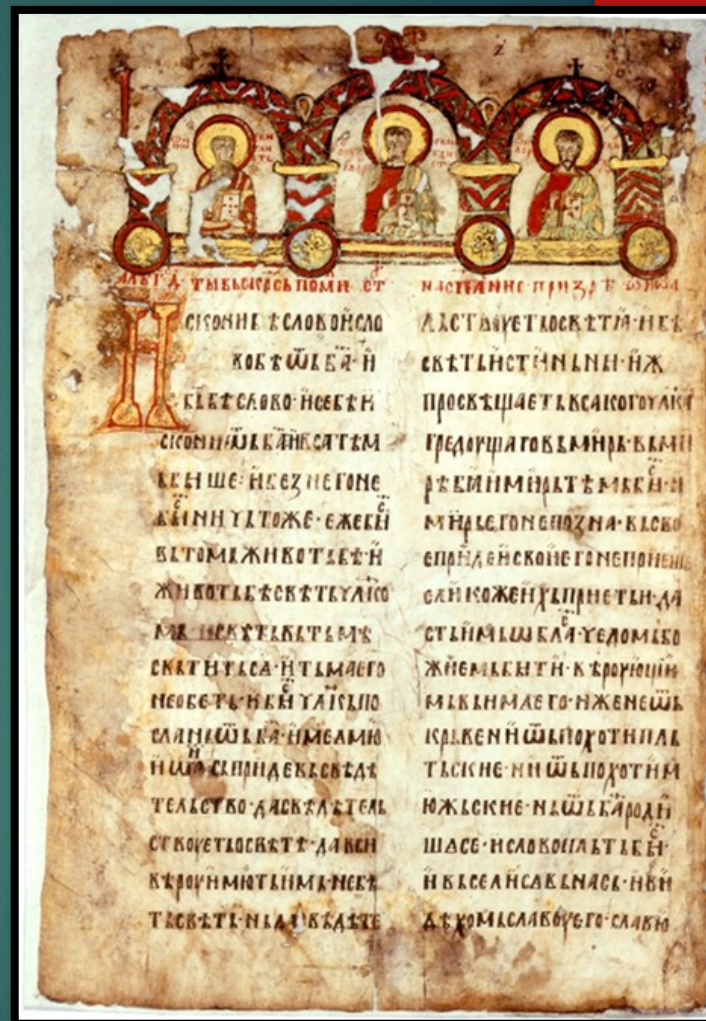
Најстарија сачувана рукописна књига на старословенском језику

Маријино јеванђеље (почетак XI века)

Најстарије рукописне књиге

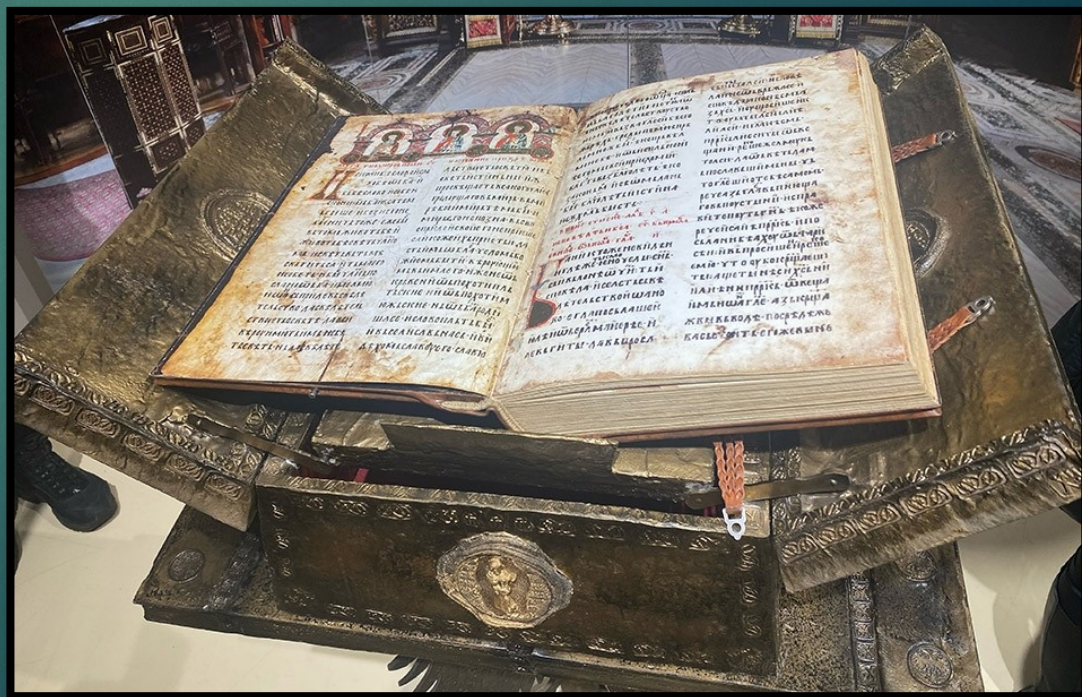
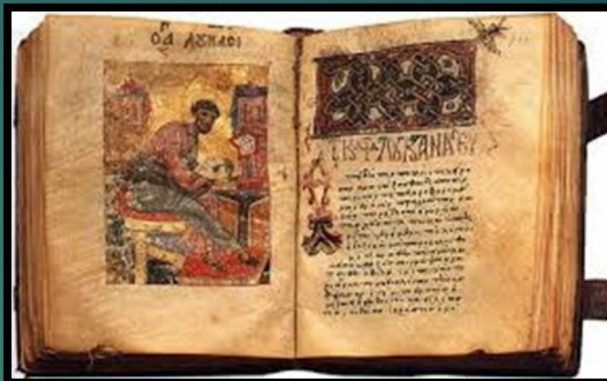
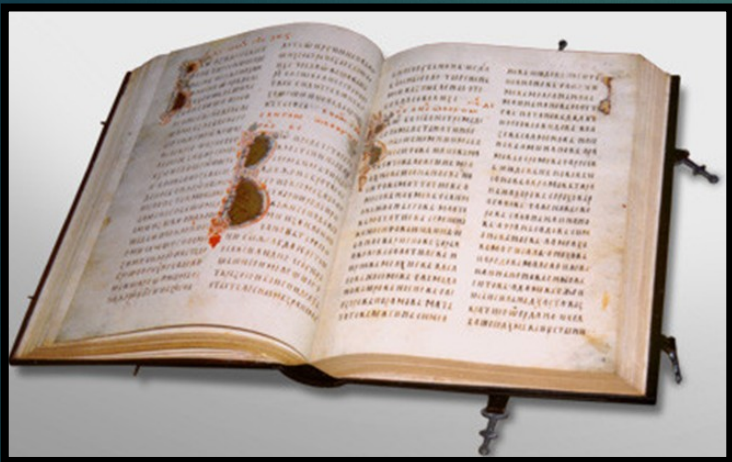
Вуканово јеванђеље (крај XII века)

Мирослављево јеванђеље (XII век)

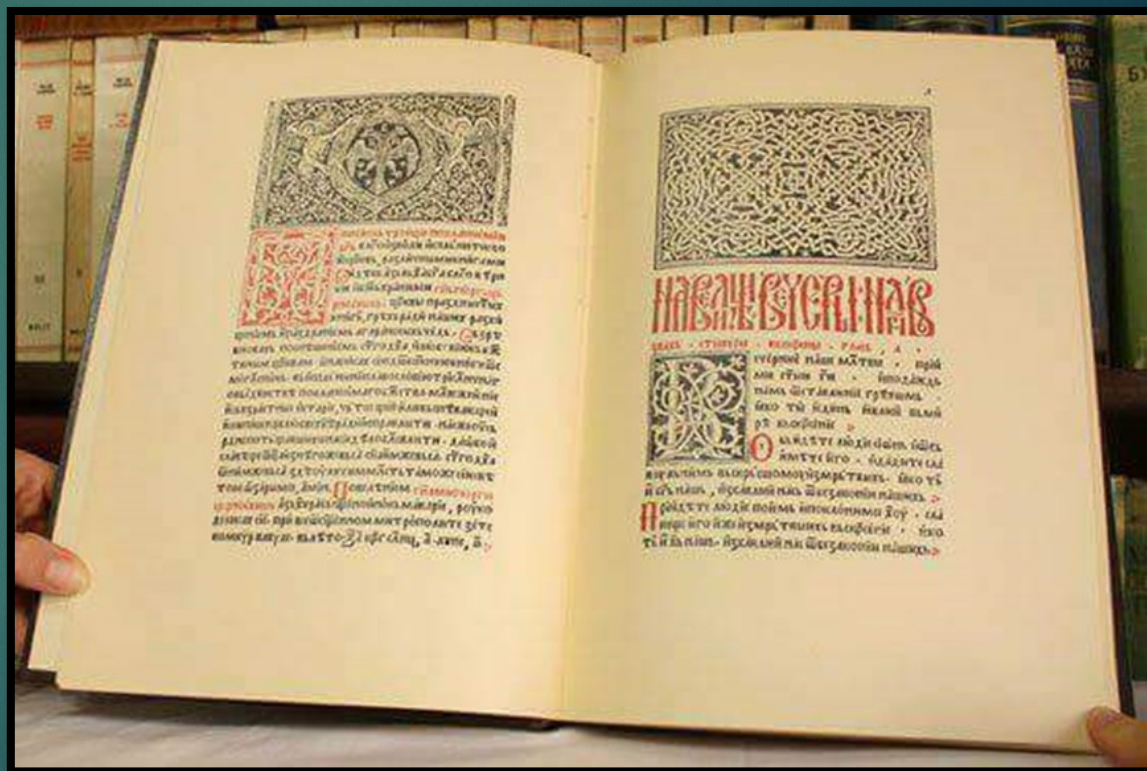
Најзначајнији ћирилични споменик српскословенске писмености

Мирослављево јеванђеље

Прва српска штампана књига

Цетињски осмогласник (4. 1. 1494.)

Прва штампана књига у Србији

Рујанско четворојеванђеље монах Теодосије (1537.)

Једини примерак књиге, чуван у
Народној библиотеци у
Београду, изгорео је у пожари
приликом бомбардовања
Београда 1941. године.

Прва књига штампана у Београду

Београдско четворојеванђеље (4. 8. 1552.)

Први српски књижевник

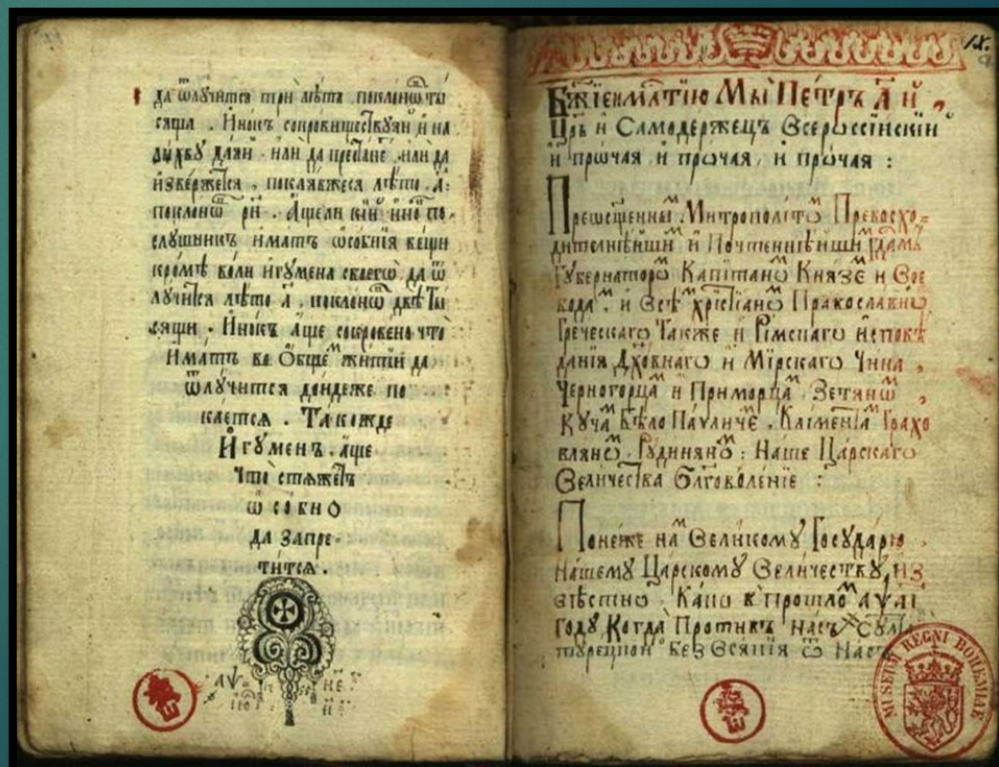
Сава Немањић

Посланица игуману Спиридону – прво сачувано

ПРИВАТНО ПИСМО

Житије Светог Симеона – прво житије (1200 – 1205.)

Служба Светом Симеону – почетак српског песништва

Прва српска песникиња

Јефимија (Јелена Мрњавчевић)

Похвала кнезу Лазару
(1402.)

Најстарија српска народна песма

Орао се вијаше над градом Смедеревом

„Орао се вијаше над градом Смедеревом.
Ниткор не ћаше с њиме говорити,
него Јанко војвода говораше из тамнице:
„Молим ти се, орле, седи мало ниже
да с тобоме проговору: Богом те брата јимају
пођи до смедеревске [господе] да с' моле
славному деспоту да м' отпусти из тамнице
смедеревске;
и ако му Бог поможе и славни деспот пусти
из смедеревске тамнице, ја те ћу напитати
чрвене крвце туречке, белога тела витешкога.“

*Песму је записао италијански песник Рођери де Пачиенца
1497.

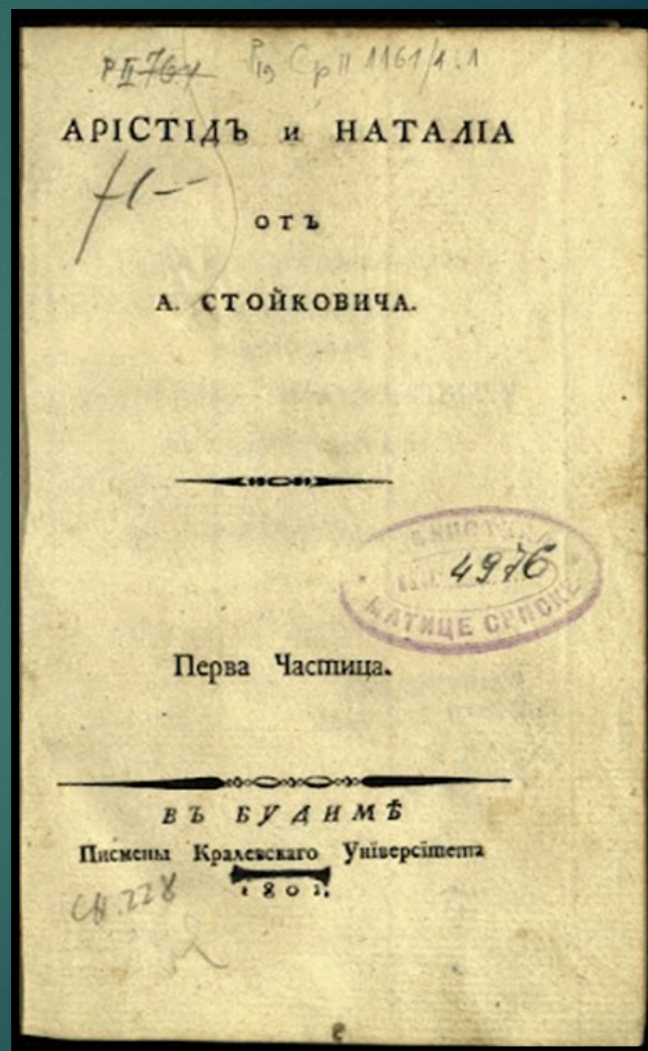
Први путопис у српској књижевности

Путешествије к граду Јерусалиму (1727.) Јеротеј Рачанин

трапезомъ тако. Потомъ другій дѣяконъ рече: «Господи, спаси...», таже десный ликъ пос: «Господи, спаси благочестивыя», ваки десни дѣяконъ: «Господи, спаси благочестивыя» и пос лѣвый ликъ: «Господи, спаси...». Потомъ помене дѣяконъ Патріарха Јерусалимскаго сама, и по семь помене три Патріарха заедно, и потомъ иду дѣякони у олтарь, и по 40 повоа сваки ће редомъ рећи: «Перви помини, Господи, Патріарха Јерусалимскаго,» а веће другога никога, и тако всегда творе, и попови, како се пречесте, скидаю одежде, не читаю отпуста; и дѣякономъ дае владика и гѣло пресвятое, и кровію частною напои изъ чаше своіомъ рукомъ, а попови сами узимаю и гѣло и кровь, и сви чекаю до наипослѣднѣга. И Богородице честь межу едни от проскомидіе, а другіи межу откуду и чинови. И на литургии отпустъ рече: «Воскресъ изъ мертвыхъ,» накъ помене Іакова, перваго Епископа, кои е писао службу, накъ Константина и Елену, накъ Златоуста, накъ Іоакима и Анну, и всѣхъ Святыхъ. И литургию пою кадь що хите, и пре сванућа, а кадь не хите, онда начну служити, кадь се пође зора вознавати; а када пође на входъ съ 4 стране, каде трапезу, и обиду око трапезе сви. И у великой цркви не видѣхъ никада, да другій редъ трапезу каде, него теке кади оне, кои стои по олтару, и остави калишницу. И на отпусту пощъ свагда говори: «Пресвятая Богородице, спаси насъ,» и «Слава тебѣ упованіе наше, слава тебѣ,» и по Воскресенію до Вознесенія каиъма и вече не чате, кромѣ у очи недѣль и полунощнице. И от Воскресенія до Вознесенія пре отпуста «Христось воскресъ» не говоре, него кадь рече отпустъ, онда рекше пощъ «Христось воскресъ,» трици, и вси отговоре: «Воистину воскресъ,» Тако све до Вознесенія говоре, и на почеду «Христось воскресъ,» а «Прїидите» на «Благослови, душе, не говоре, него «Христось воскресъ,» «Воскресеніе Христово» кромѣ недѣль, не говоре, и то единощи; а на «Хвалите» када има, пою, ниги «Хвалите» чту, ни на стиховно говоре, него оставляю (веле, то е мещо онога); и кадь е годъ было подіелей, вече каиъма не чту, него после начну пояти: «Хвалите имя Господне.» И на Лазареву Субботу идосмо на гробъ Лазаревъ въ Емаиню, накъ на Сіеонску гору, одакле се Христось вазнео; око оне стопе има кубе, а око кубета была црква врло голѣма, дуга на истокъ съ олтаремъ 83 стопе, а у вреко 114 стопа, и кубе широко и дуго 18 стопа; и гдѣ е святая трапеза была, стои нико-

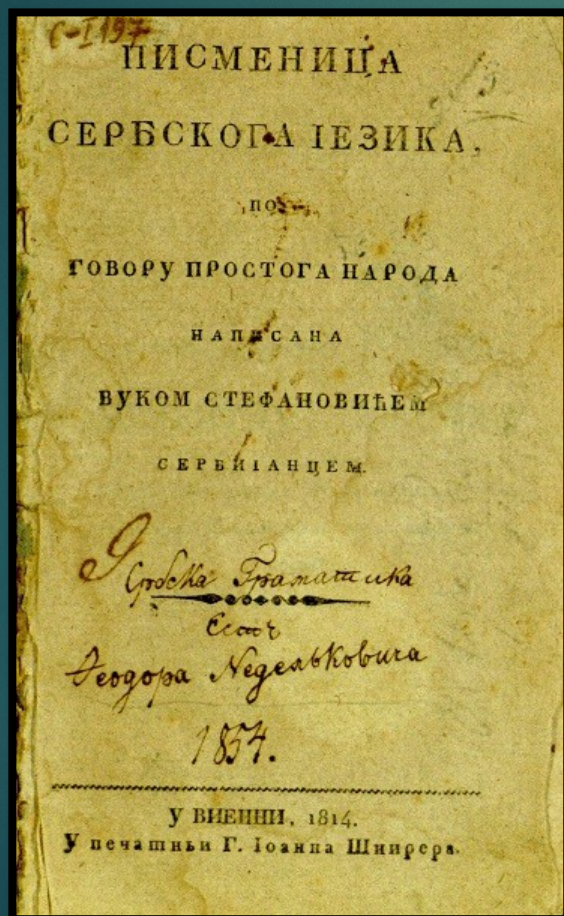
Први српски роман

Аристид и Наталија (1801.) Атанасије Стојковић

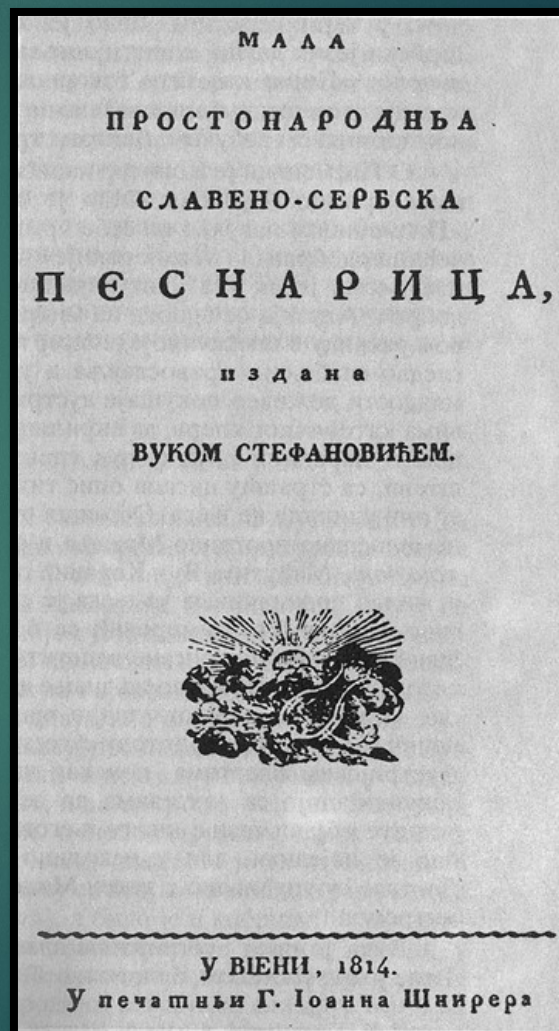
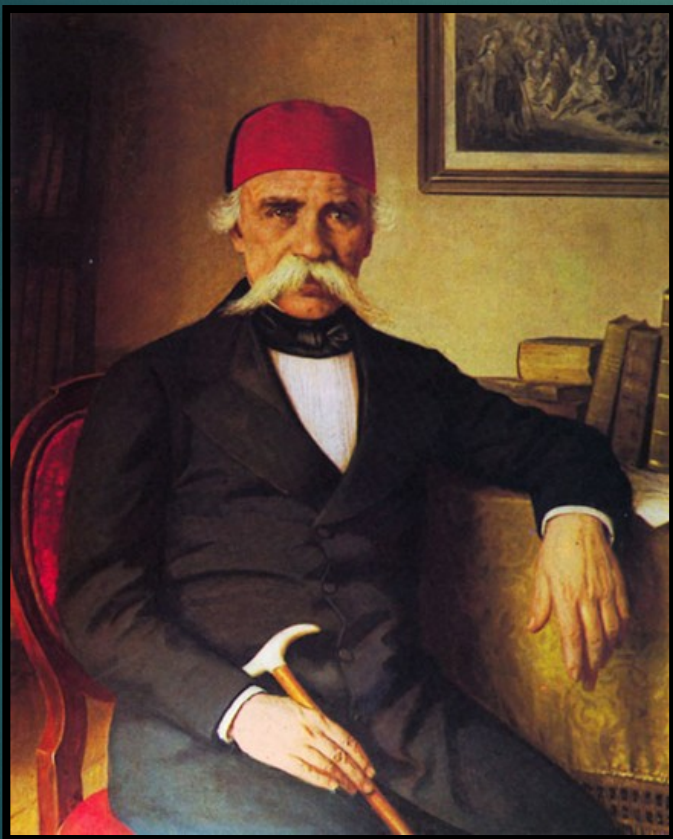
Прва српска граматика

Писменица сербскога језика по говору простога народа написана (1814.)

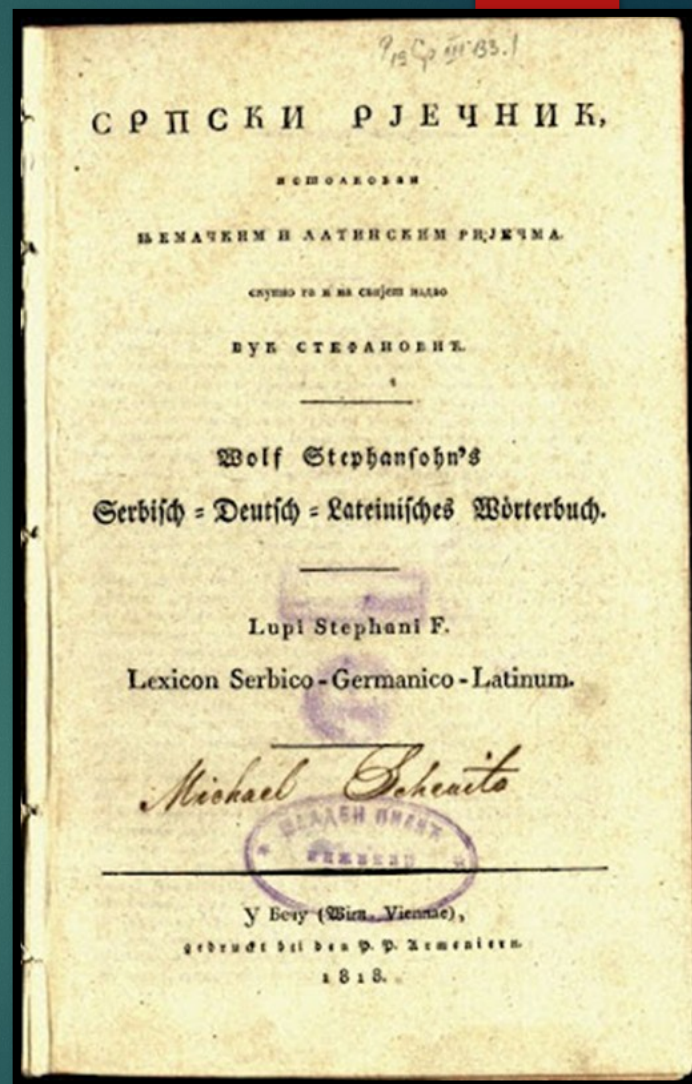
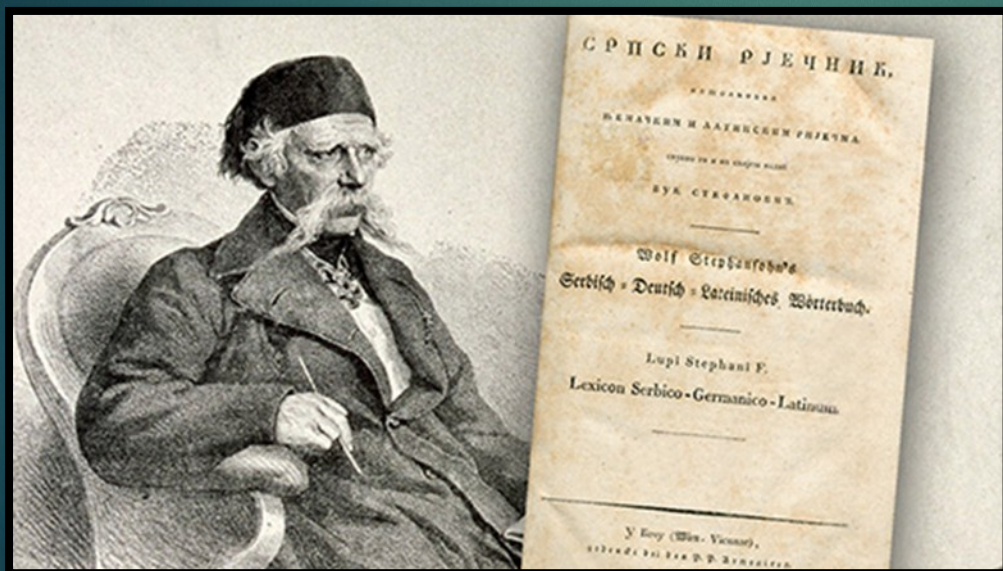
Прва збирка српских народних песама

Простонародна славеносербска песнарица

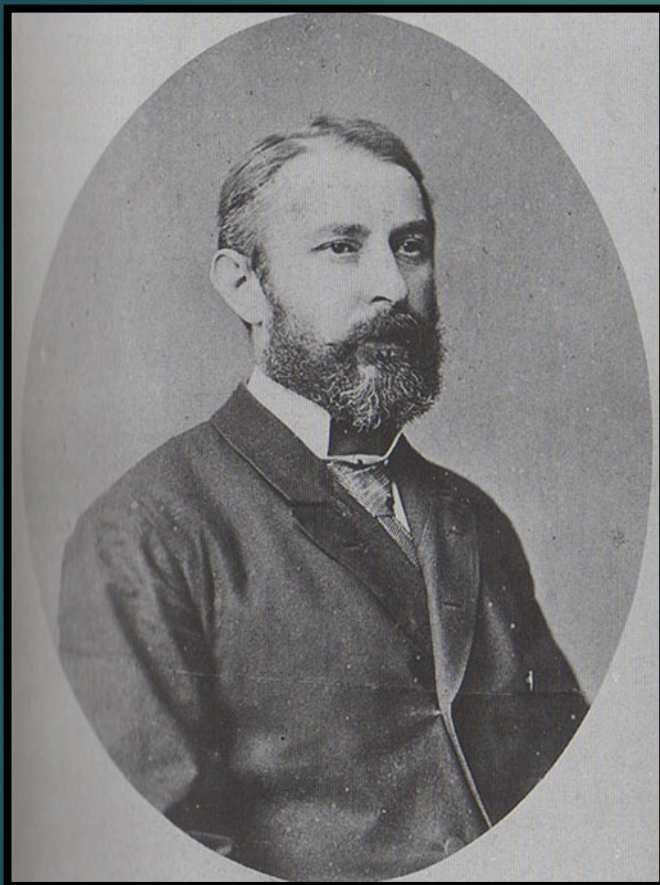
Први српски речник

Српски рјечник истолкован њемачким и латинским ријечима (1818.)

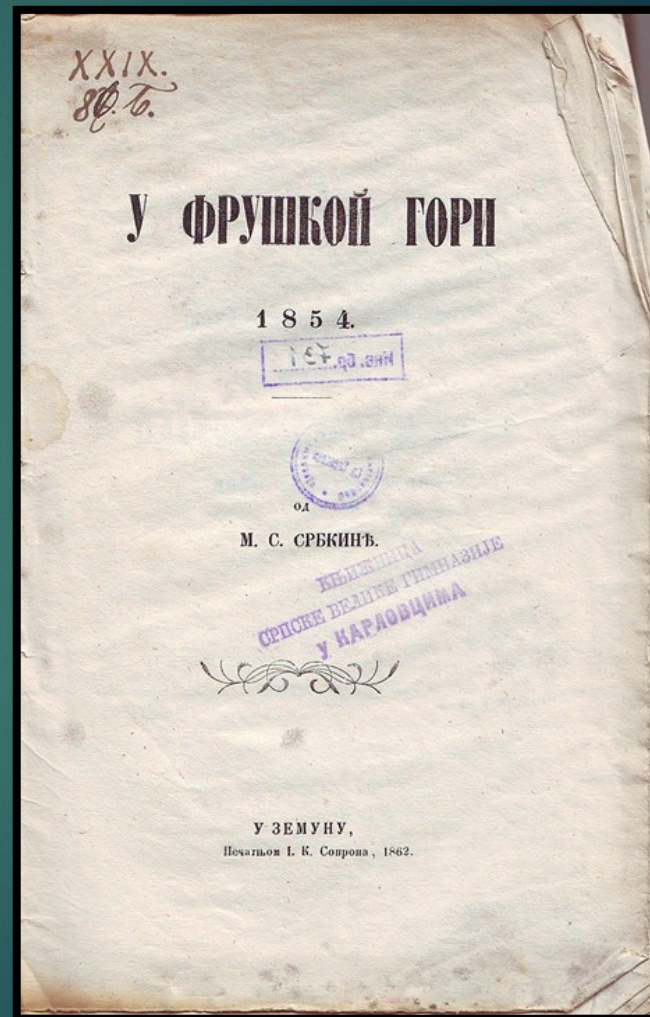
Прва збирка дечијих песама

Венац песама за српску децу (1872.) приредио Стеван Поповић

Прва српска књижевница

Милица Стојадиновић Српкиња (1828 – 1878.)

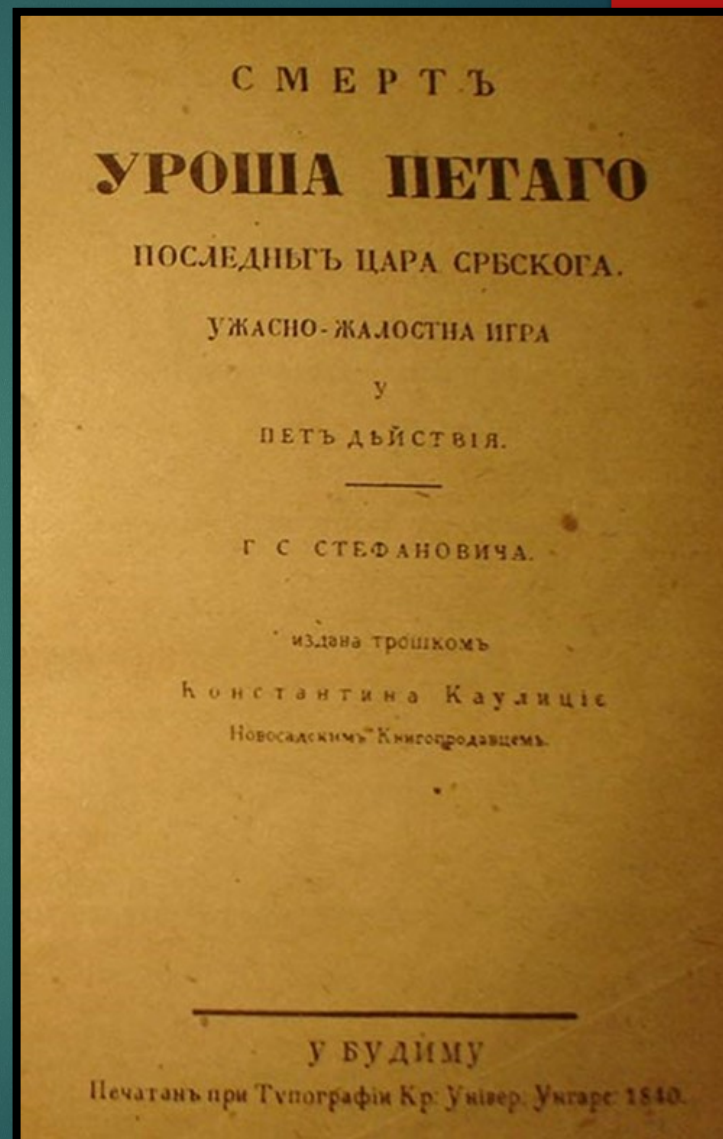

Прва српска оригинална драма

Смрт Уроша V Стефан Стефановић

Први пут изведена **1825.**

Први пут објављена **1840.**

Прва жена романописац у српској књижевности

Драга Дејановић
(1854 – 1917.)

Девојачки роман
(1889.)

ЈАВОР

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ, ПОУКУ И КЊИЖЕВНОСТ

УРЕЂУЈУ:
Др. ИЛИЈА ОГЉАНОВИЋ и ЈОВАН ГРЧИЋ.

ВЛАСНИК:
ЗМАЈ ЈОВАН ЈОВАНОВИЋ.

Бр. 21.

У НОВОМ САДУ, 21. МАЈА, 1889.

Год. XVI.

ДЕВОЈАЧКИ РОМАН.

Пише Драга Јавриловића.

(Истаравак.)

ати, готова сам! — рече Даринка, ступивши у кујну — ако имаш посла, могу ти помоћи.

— Шта је то? Шта се тиш лено обу-кла и наместила?

— Ја сам и овако лена — смејала се усмешено Даринка.

— Право имаш, ћерко — умеша се сад отац, који је у соби кроз отворена врата њихов разговор чуо па у кујну изишавши задовољно посматрао своју кћер. За тим рече: — Тако! тако! дете моје, није срећа у оделу. Гости ће с тобом бити потпуно задовољни. Твоје скромно одело показује штедљивост.

„Далеко је од мене спекулација да се коме донаднем“ — беше Даринки на језику, али се задржа и ништа не рече.

После једног сата стигше и гости. Било их је троје: мати, отац и син. Дочекаше их врло својски, јер то беше господар-Радни стари пријатељ, Ђока Стајић.

После првог поздрава оде мати и син у гостинску собу, да се мало дотерају а стари Стајић оста са господар-Радом.

— Како ти се свиди девојка? питаше мати сина.

— Лена је. Обе су лене. Мени је све једно, коју ми даду. Нисам такви занешњак, да у браку тражим само љубав. За нас му-

шке то је детинарџија. Главно је, као што сам вам рекао, добар мирас.

— Стојни код отворена прозора, а не видиш да је ту прт, па ако те ко чује! — опомињала га је мати, по касно. — Њена опомена била је оправдана.

— А, голубе мој, почекај мало! шанутала је Даринка Восилци, по далеко од прозора воће берући. — Теби је главно мирас, а не помишљаш, да је мени главно муж, а не смећењак, као што си ти.

— Крајњи безобразлук! Печуљено! — лутила се Восилка. — Узео би ма коју! Како то изгледа? Ко је још то чуо!

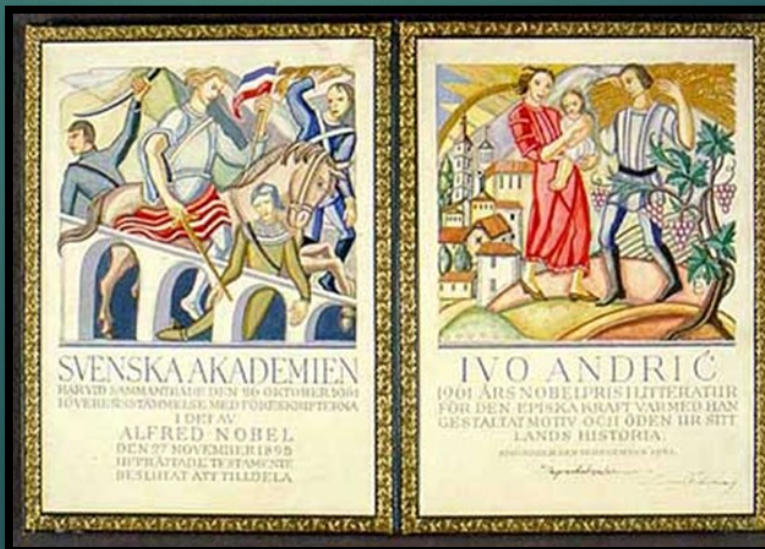
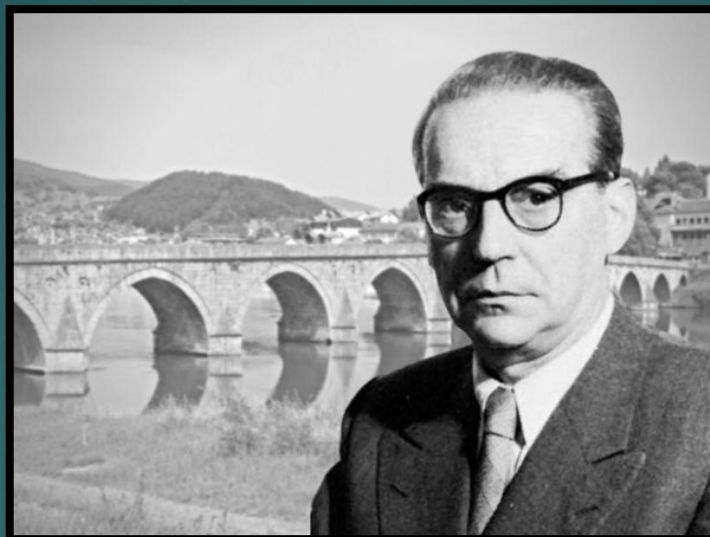
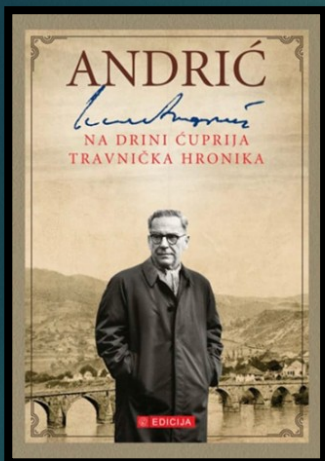
— Зар су други у том погледу бољи? Такви су они сини! Ја се томе ни мало не чудим, ма да имадем воље, да овог грчу са његове претераности изиграм. Но за то није он највећи грешник. Већна је таква. А има их и горих.

— Куд ћеш горе? Зар ниси чула, да је њему све једно, ма коју од нас? рече Восилка још у већој ватри. — По томе, дакле, ма која женскиња!

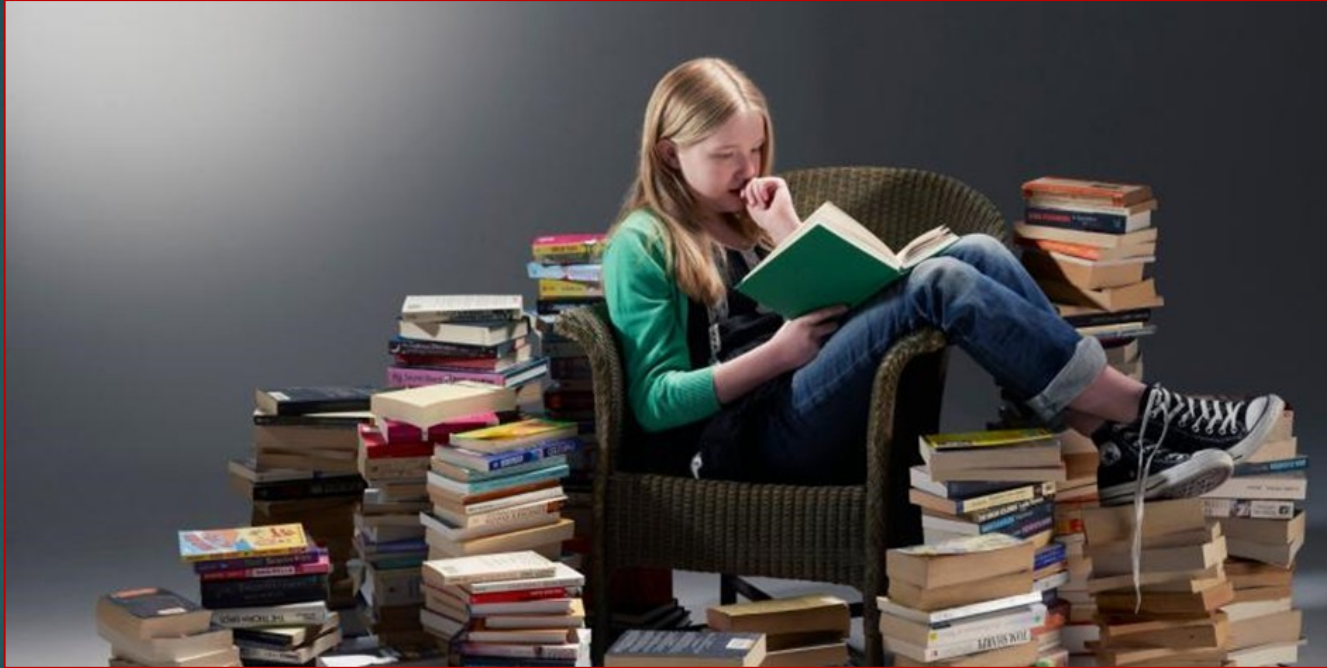
— Наравно! Од оног, ко проси непознату женскињу, па још која мирала изаде, не треба друго па очекивати. Но то још није највеће зло. Свака наметна може претпоставити, да је такав мушки не узима из љубави. Ако дакле љубав тражи, не мора по-

Добитник Нобелове награде за књижевност 1961.

Иво Андрић (1892 – 1875.)

Зашто је читање важно?

obogaćuje rječnik

otvara teme za razgovor

jača socijalne vještine

potiče na stvaralaštvo

smanjuje stres

potiče na razmišljanje

jača empatiju

opušta

jača zapamćivanje

produbljuje emocije

otkriva nove svjetove

popravlja raspoloženje

potiče na rješavanje problema

jača samopoštovanje

potiče učenje i istraživanje

jamči dobru zabavu

razvija mentalno zdravlje

potiče maštu

omogućuje bolje usmeno
i pisano izražavanje

poboljšava kvalitetu života

poboljšava koncentraciju

ČITANJE

**SNAGA
RIJEČI**
sk: školska knjiga

20 MINUTA ČITANJA DNEVNO IMA POZITIVAN UTICAJ

Redovno čitanje utiče na školske rezultate

Dete A

Čita 20 minuta dnevno

3,600 minuta
u školskoj godini

1.800.000 reči
u školskoj godini

90% uspeha

Dete B

Čita 5 minuta dnevno

900 minuta
u školskoj godini

282.000 reči
u školskoj godini

50% uspeha

Dete C

Čita 1 minut dnevno

180 minuta
u školskoj godini

8.000 reči
u školskoj godini

10% uspeha

Standardizovan rezultat na testovima

Do kraja 7. razreda osnovne škole, dete **A** će provesti čitajući 60 školskih dana, Dete **B** 12 dana, a Dete **C** svega 3.

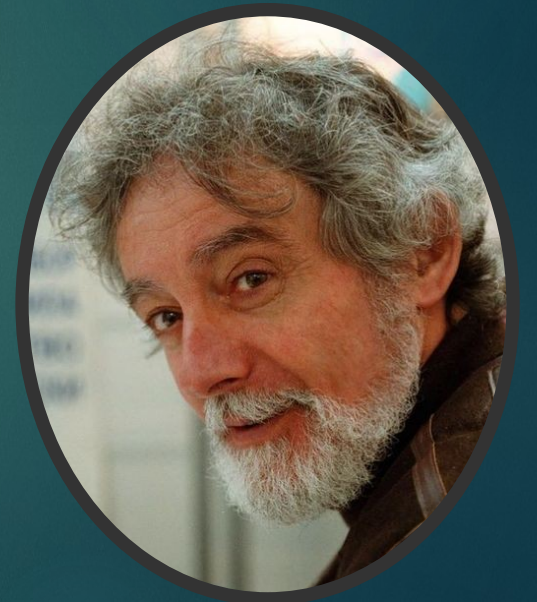

Laguna

Читајмо гласно 2026

Библиотека Музичке школе „Марко Тајчевић“ Лазаревац

Хвала на пажњи!

Лидија Марић Јовановић